

TÍÐINDI

NÆRLEIKI ER BERANDI MEGIN

Søgan um skopuningin, sum vann á heimsins størsta filmsfestivali í Berlin, er søgan um Dávid og Goliath enn einaferð. Filmurin við tí lítla fíggjarkarminum og lítlu manningini hevði so nógv orku og nærleika, at hann tók øll á bóli

Ongantið klappaðu fólk so nógv og so leingi, sum tá *Vetrarmorgun* vann.

Hetta eru orðini hjá filmleikstjóranum sjálvum, og Sakaris Stóra er ikki í iva um, at tað var tí, at fólk gleddust um, at ein so lítill filmur kundi vinna á teimum stóru.

- Hetta er stórt ikki bara fyri okkum, men eisini fyri hini, sum vóru har, tí tað vísir, at ein góður filmur ikki nýtist at vera dýrur, sigur hann. Filmleikstjórinn er ikki í iva um, at tað sum gjørdi, at filmurin vann, var tann nærleiki, sum leikararnir og filmsleikstjórinn hava megnað at skapað.

Snýr seg um at vera menniskja

Filmurin vetrarmorgum snýr seg um vinalagið millum tvær vinkonur, sum møguga - møguliga ikki eru meira enn vinkonur.

- Tað eru bara vit á filmsholdinum, sum vita tað, men endamálið við filminum er ikki um tær eru samkyndar. Filmurin snýr seg um at góðtaka seg sjálfan, og um tað at vera menniskja. At tað er í ordan at ivast í sínum samleika - ein trupulleiki, sum eg trúgvi at nógv ung fólk stríðast við, sigur Sakaris.

Í teir einans 19 minuttir, sum filmurin varir, megna leikararnir og leikstjórinn at skapa eina løtu, har tú fólir,

at tú kennir høvuðspersónarnar. Inniliga sambandið millum vinkonurnar verður lýst, eins og hvussu vit menniskju bera okkum at, tá vit eru undir trýsti.

Vil skapa nærleika

Sum filmsleikstjóri leggur Sakaris seg eftir at skapa eina serliga orku og ein nærleika í sínum filmum. Í sambandi við *Vetrarmorgun* hevur hann gjørt hetta við at fara í venjingarlegur í fleiri dagar við høvuðsleikarunum og menna teirra samskipti og leik.

- Eg venji tær og menni tær til at skilja, hvat tað er, sum eg vil hava fram í filminum. Vit hava vant ótrúliga nógv og hava búð saman í dagavis. Vi hava vant ymiskar mátar at spæla upp á og at tulka støður uppá, sigur Sakaris Stóra. Hann sær ikki seg sjálvan sum stjóra.

- Vit eru liðfelagar og vit hava eitt samstarv. Vit koma í felag fram til nøkur ting, og eg havi fingið nógv tann mesta íblásturin til filmin, tá vit hava arbeitt saman á hendan hátt, sigur hann.

- Tað eru ymiskir háttir at arbeiða uppá, tá tú leikstjórinn og tú skalt duga allar, men tann hátturin, mær dámar best, er hetta at mena leikararnar og røkka eitt serligt úrslit gjøgnum teir, fortelur Sakaris Stóra.

Hetta hevur somuleiðis nógv at siga, tá hann velur leikarar út.

- Eg hyggi ikki at, hvat tey duga, tá tey koma inn. Eg hyggi at, hvat tey fara at duga, tá vit eru liðug at fyrireika okkum. Tað merkir, at tað er av stórum týðningi, hvussu okkara samskipti er, og um eg haldi, at tey skilja, hvat tað er eg vil, sigur hann.

Vóru stjørnur í Berlin

Hóast óroyndir vóru høvuðsleikararnir í *Vetrarmorgun* stjørnur í Berlin.

- Tað var heilt ótrúligt - tað var sum um, at øll sóu, at tær vóru stjørnur, og teirra avrik vóru tey bestu, sum eg sá, sigur Sakaris.

Hann hevur arbeitt saman við Armgard fyrr, men hon var ikki sjálvskrivað til leiklutin.

- Eg hevði hana í tonkunum, men eg segði við hana, at um hon skuldi hava leiklutin, skuldi hon vera best til audition - og tað var hon eisini, sigur Sakaris.

Vil skapa sterkar persónar

Ein av teimum filmsleikstjórunum, sum Sakaris Stóra dámar serliga væl, er Thomas Vintherberg.

- Hann dugir nakað, sum eg sera fegin vil duga, og tað er at skapa sterkar persónar, sigur skopuningurin lítillátin. Men okkurt kundi týtt uppá, at hann longu dugir tað.

Eitt sum somuleiðis er av týðningi hvussu filmurin er tikin upp.

- Vit brúktu eitt lítið kamera at taka upp við, tí vit tóku upp á so smáum plássum, at vit høvdu ikki kunnað verið har, um tað var størri. Hetta er eisini við til at skapa eina kenslu av, at tú situr yvirav leikarunum, sigur Sakaris. Av tí sama hevði hann onga trongd at filma

stórsignar náttúrmyndir.

- Vit føroyingar tengja í for stóran mun okkara samleika at náttúruni - nakað, sum vit ongan lut eiga í. Og tað, sum eg vildi lýsa - tað at vera menniskja, kann saktans lýsast, uttan at hava myndir av umhvørvinum við, sigur hann.

Ikki uttan starvsløn

At *Vetrarmorgun* vann í Berlin er søgan um Dávid og Goliath enn einaferð. Samanborið við hinar filmirnar hevði *Vetrarmorgun* avmarkaða megi - bæði peningaliga og tá tað kom til fólkinu handan filmin. Mangan vóru einans trý fólk handan kameraið, meðan aðrir filmar til festivalin høvdu 20 og 30 fólk. Fíggjarkarmarnir vóru sera lítillir í mun til kappingarneytarnir, og hetta vísir, at umstøðurnar ikki eru av týðningi fyri, hvussu góður ein filmur verður, sigur Sakaris Stóra.

Uttan starvslønina, sum Sakaris Stóra hevur fingið frá Mentanargrunninum, hevði filmurin tó *Vetrarmorgun* ikki verið til. Filmsgrunnurin hjá Norðurlandahúsinum og Klippfisk hava somuleiðis gjørt tað møguligt at arbeiða við filmi. Kortini heldur Sakaris, at tað er týðningarmikið, at tú ikki heldur teg aftur og bíðar eftir at umstøðurnar skulu gerast betri.

- Eg bíðaði í trý ár eftir at umstøðurnar skuldu bliva betri, men umstøðurnar hava einki at siga fyri, hvussu góður ein filmur verður, sigur hann.

Ivast hvønn dag

Eftir filmskúlan gingu trý ár, áðrenn Sakaris Stóra gjørdi nakran film. Hesa tíðina ivaðist hann í, um tað yvirhøvur var tað, hann skuldi, og hann ivast enn.

- Tað eru nógv ting, sum tú

má liva uttan, um tú vilt gera film. Tað tekur langa tíð, og tað er eitt fulltíðarstarv. Eg meini so við - eg havi brúkt eitt hálvt ár uppá at gera eitt korter av filmi, sigur Sakaris Stóra. Hann tekur javnan støðu til, um hann yvirhøvur skal gera film. Eisini nú eftir at hann hevur vunnið meira, enn hann nakrantíð hevði ímynda sær.

- Eg haldi, at man skal bara gera film, um man ikki kann lata vera, og tað er nakað, sum eg taki støðu til hvønn dag.

Vil gera film í Føroyum

Sakaris hevur ongar ætlanir um at flyta úr Skopun. Hann vil gera film í Føroyum, tí hann kennir at hann ger mun í Føroyum. Hann gleðist um, at fleiri foreldur hava takkað hinum fyri filmin.

- Eg hoyri frá foreldrum at samkyndum, at tey eru sera glað fyri filmin, tí teirra børn kunnu brúka hann til nakað, og tað er tá, eg kenni at tað gevur meaning, sigur Sakaris.

Hann hevur ongantið búð í einum stórbýi, men hann hevur búð eina tíð í Havn.

- Tá kom einki burturúr. Eg haldi, at har var ov nógv, man kundi fara til, sigur skopuningurin. Hann hevur tørv á at kunna bliva burtur í sínum arbeiði. Nógv av tilfarinum er skrivað umborð á Teistanum, so vónandi fáa vit ikki minni frá manninum, nú ein tunnil verður.

- Eg kundi hugsað mær ein tunnil millum Berlin og Skopun, sigur hann. Hóast hann ikki kundi hugsað sær at búð í einum stórbýi, hevur Berlin við sínum fjølbroytni eitt serligt pláss í hjartanum hjá filmskaparanum.

Kundi ikki verið størri

At vinna viðrsløn í Berlin er meira enn Sakaris hevur ímyndað sær og hann hevur enn ikki skilt tað, sigur hann.

- Eg minnst ikki, hvat eg segði, men tey klappaðu øgiliga nógv. Eg minnst eisini, at tað var so langt oman til pallin, og tað einasta eg kundi hugsa um var, at annar av leikarunum hevði tikið skógvarnar av og hevði gloymt at koyra teir á aftur. Eg hugsaði, at um hon datt, so svímaði eg, sigur Sakaris, sum enn ikki hevur skilt heilt, at hesin heiðurin skuldi fella honum í lut.

- Um eg skal samanbera við nakað, so hevði tað verið, at B71 vann í Champions League

Tað er eingin ivi um, at virðislønin letur hurðar upp. Hann hevur fingið fleiri áheitanir frá útendingum, sum vilja samstarva við honum, og hetta verður helst eisini aktuelt nú.

- Í løtuni arbeiði eg við einum leikriti til ein longri film, og her er heilt sikkurt brúk fyri samstarvi út í heim, bæði so og so, sigur hann.

» **Hetta er tað størsta, eg hevði kunnað vunnið. Hetta svarar til at B71 vann Champions League, sigur skopuningurin, sum fór til Berlin við stutt-filminum *Vetrarmorgun***